

**Hallituksen esitys eduskunnalle Kiinan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Helsingissä syyskuussa 2014 Kiinan kanssa tehdyn sosiaaliturvasopimuksen sekä lain sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus koskee pääasiassa työntekijöiden eläkevakuuttamiseen ja työttömyysvakuutukseen sovellettavaa lainsäädäntöä sekä työskentelyyn perustuvien eläkkeiden maksamista toisessa sopimusvaltiossa asuville henkilöille.

Sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä

päivänä, jolloin sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa loppuun sopimuksen voimaantuloa varten vaadittavat sisäiset lainsäädännölliset menettelynsä.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus.

## SISÄLLYS

|                                                                                                                              |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ .....                                                                                        | 1 |
| SISÄLLYS .....                                                                                                               | 2 |
| YLEISPERUSTELUT .....                                                                                                        | 3 |
| 1 JOHDANTO .....                                                                                                             | 3 |
| 2 NYKYTILA .....                                                                                                             | 3 |
| 3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET .....                                                                         | 4 |
| 3.1 Tavoitteet .....                                                                                                         | 4 |
| 3.2 Keskeiset ehdotukset .....                                                                                               | 4 |
| 4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET .....                                                                                                | 4 |
| 5 ASIAN VALMISTELU .....                                                                                                     | 5 |
| YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT .....                                                                                           | 6 |
| 1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN .....                                                                    | 6 |
| 2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT .....                                                                                            | 8 |
| 3 VOIMAANTULO .....                                                                                                          | 8 |
| 4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA<br>KÄSITTELYJÄRJESTYS .....                                                       | 8 |
| 4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus .....                                                                              | 8 |
| 4.2 Käsitteilyjärjestys .....                                                                                                | 8 |
| LAKIEHDOTUS .....                                                                                                            | 9 |
| Laki sosiaaliturvasta Kiinan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan<br>kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ..... | 9 |

## YLEISPERUSTELUT

**1 Johdanto**

Suomen ja Kiinan välinen sosiaaliturvasopimus allekirjoitettiin 22 päivänä syyskuuta 2014. Sopimuksessa on määräykset eläkevaikutuksesta ja työttömyysvakuutuksesta työntekijöiden ja yrittäjien liikkeessa Suomen ja Kiinan välillä sekä eläkkeiden maksamisesta rajojen yli. Suomen osalta sopimus koskee työeläkejärjestelmää ja Kiinan osalta työntekijöiden perusvanhuusvakuutusta. Sopimuksen perusteella esimerkiksi Suomesta Kiinaan lähetetty työntekijä tai yrittäjä voi kuulua Suomen työeläkejärjestelmän ja työttömyysvakuutuksen piiriin enintään viiden vuoden ajan. Sinä aikana etuudet karttuvat ja vakuutusmaksut määräytyvät yksinomaan Suomen lainsäädännön perusteella eikä henkilö kuulu Kiinan lakisäateisen vanhuus- ja työttömyysvakuutuksen alaisuuteen. Sopimuksessa on lisäksi hallinnollisia määräyksiä sopimuksen toimeenpanosta ja viranomaisten yhteistyöstä.

**2 Nykytila**

Suomi on sopimuspuolena 16 sosiaaliturvasopimuksessa. Euroopan ulkopuolisista maista Suomella on sopimus muun muassa Kanadan (SopS 5—6/1988), Yhdysvaltojen (SopS 85—86/1992), Australian (SopS 35—36/2009) ja Intian (SopS 66—67/2014) kanssa. Kiinalla on sosiaaliturvasopimus Saksan, Tanskan ja Korean tasavallan kanssa. Useat Euroopan unionin jäsenmaat käyvät parhailaan neuvotteluja Kiinan kanssa.

Kiinassa toimii noin 300 suomalaista yritystä ja siellä asuu noin 1 600 Suomen kansalaista. Kansaneläkelaitoksen vakuuttamistilastojen mukaan vuoden 2013 lopussa Kiinassa oleskeli 1 295 Suomen sosiaaliturvaan kuuluvaa henkilöä. Heistä suomalaisen työnantajan lähettämiä työntekijöitä oli 419 ja heidän perheenjäseniään 536 henkilöä. Tilastokeskuksen mukaan Suomessa asui vuoden 2013 lopussa 6 978 Kiinan kansalaista.

Sosiaaliturvasopimuksen tekeminen Kiinan kanssa on tullut erityisen ajankohtaiseksi 1.7.2011 jälkeen, jolloin Kiinassa tuli voimaan sosiaalivakuutuslaki. Laki kattaa viisi keskeistä sosiaalivakuutuksen alaa: vanhuuseläke-, äitiys-, terveys-, työttömyys- ja työtaturmavakuutuksen. Väestö on jaettu kaupungeissa työskenteleviin työntekijöihin, kaupungeissa asuvaan väestöön ja maaseutu- väestöön, joiden vakuutusturva poikkeaa toisistaan. Työntekijöiden järjestelmä on kattavin ja sen hallinto perustuu suurelta osin työnantajien velvollisuuksien varaan.

Uuden lainsäädännön mukaan myös ulkomaalaisten yritysten ulkomaalaiset työntekijät tulee vakuuttaa Kiinassa, jolloin myös Kiinan lainsäädännön mukaiset maksut on maksettava Kiinan järjestelmään. Tästä poikkeaminen edellyttää kahdenvälistä sosiaaliturvasopimusta. Maksut vaihtelevat keskimäärin jonkin verran, mutta työnantajan ja työntekijät maksut ovat keskimäärin noin 40 prosenttia palkasta.

Vanhuuseläkevakuutus rahoitetaan pääasiassa työnantajilta ja työntekijöiltä perittävien maksuin. Työnantajalta perittävä maksu ohjautuu peruseläketurvan rahoittamiseen tarkoitettuun rahastoon ja työntekijä maksu henkilökohtaiselle yksilölliselle tilille. Työntekijöiden tileistä muodostuu eläkerahasto. Eri provinssien eläkerahastot ovat erillisiä. Vanhuuseläke maksetaan miehille 60 vuoden, naistoimihenkilöille 55 ja naistyöntekijöille 50 vuoden iässä edellyttäen, että vakuutusmaksuja on maksettu 15 vuoden ajan. Vajaata vakuutusaikakertymää voi täydentää vapaaehtoisin lisämaksuin tai vaihtoehtoisesti alle 15 vuoden maksut voi hakea takaisin maksupalautuksena.

Työnantajan pakollinen työttömyysvakuutusmaksu on kaksi prosenttia palkkasummas- ta ja vakuutetun yksi prosentti palkasta. Etuuden saamiseksi edellytetään maksuja vähintään yhdeltä vuodelta. Etuuden taso määräytyy paikallisesti, mutta sen on alitettava vähimmäispalkka ja ylitettävä kaupungissa asuvan henkilön toimeentulolle asetettu vä-

himmäismäärä. Etuuden maksukausi vaihtelee, mutta sen on enintään 24 kuukautta.

### **3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset**

#### **3.1 Tavoitteet**

Kahdenvälisiä sosiaaliturvasopimuksia on tehty erityisesti niiden Euroopan ulkopuolisten maiden kanssa, joihin Suomesta perinteisesti on suuntautunut siirtolaisuutta. Kanadan kanssa sopimus on ollut voimassa vuodesta 1988, Yhdysvaltojen kanssa vuodesta 1992 ja Australian kanssa vuodesta 2009 lukien. Sopimusten sosiaalipoliittisena tavoitteena on ollut erityisesti maastamuuttajien eläkeoikeuksien takaaminen. Euroopan unionin jäsenmaihin muuttaneiden henkilöiden osalta eläkkeiden maksaminen ja muu sosiaaliturva määräytyy Euroopan unionin lainsäädännön perusteella.

Uudet kahdenväliset sosiaaliturvasopimushankkeet ovat suuntautuneet Aasiaan ja niillä on kauppapoliittista merkitystä Suomen kilpailukyvyyn kannalta. Sopimuksilla pyritään välttämään kaksinkertaiset sosiaalivakuutusmaksut niissä tilanteissa, joissa suomalainen työnantaja lähettää työntekijöitään työskentelemään Euroopan ulkopuolelle. Kiinan ja Intian kanssa tehdyt sosiaaliturvasopimukset ovat pääasiassa tämän tavoitteen saavuttamiseksi tehtyjä sopimuksia.

#### **3.2 Keskeiset ehdotukset**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Kiinan välisen sosiaaliturvasopimuksen ja antaisi lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksessa määrätään Kiinan vanhuuseläkkeiden ja Suomen työeläkejärjestelmän mukaisten eläkkeiden maksamisesta henkilöille, jotka eivät enää asu siinä valtiossa, jossa eläke on kertynyt. Kiinan vanhuuseläkettä ei myönnetä Kiinan ulkopuolella asuvalle henkilölle ilman sopimusta. Suomen työeläkejärjestelmän mukaan karttunut eläke maksetaan Kiinassa asuville kansallisen lainsäädännön perusteella. Suomen työeläkkeen osalta sopimus kuitenkin varmistaisi työeläk-

keen maksamisen Kiinassa asuville henkilöille. Sopimuksella ei kuitenkaan ole luotu eläkehakemusten välittämiseen ja käsittelyyn liittyvää viranomaismenettelyä, vaan eläkkeenhakijan tulee noudattaa kummankin sopimusvaltion kansallisia menettelyjä.

Sopimuksessa on määräyksiä lähetetyistä työntekijöistä ja yrittäjistä. Suomesta lähetetty työntekijä tai yrittäjä voisi kuulua Suomen työeläkejärjestelmän ja työttömyysvakuutuksen piiriin viisi vuotta ja maksut tältä ajalta maksettaisiin Suomeen. Kiinassa työntekijöiden on kuuluttava lakisääteiseen eläkejärjestelmään, jossa työnantajan maksu on keskimäärin 20 prosenttia kokonaispalkkasummasta. Työntekijän eläkemaksu on kahdeksan prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on kaksi prosenttia palkkasummasta ja työntekijän maksu on yksi prosentti palkasta. Sopimuksen mukaan Suomesta lähetetystä työntekijästä näitä maksuja ei maksettaisi. Vastaavasti kiinalaisen työnantajan Suomeen lähettämä työntekijä kuuluu edelleen enintään viiden vuoden ajan Kiinan eläke- ja työttömyysvakuutuksen piiriin.

### **4 Esityksen vaikutukset**

Sopimuksella olisi vaikutusta Suomesta Kiinaan lähetettyjen työntekijöiden eläkevaikuttamiseen ja työttömyysturvaan. Sopimuksen mukaan Suomesta lähetetty työntekijä pysyisi työeläke- ja työttömyysturvalainsäädännön piirissä viisi vuotta ja maksut maksettaisiin Suomeen. Tällöin työntekijästä ei perittäisi maksuja Kiinan järjestelmään, mikä on merkityksellistä Kiinassa toimiville suomalaisille yrityksille ja niiden palveluksessa oleville lähetetyille työntekijöille kaksinkertaisten maksujen välttämiseksi.

Sopimus parantaisi Suomen ja Kiinan välillä liikkuvien työntekijöiden eläketurvaa, koska sopimus takaa eläkkeiden maksamisen rajojen yli. Suomen työeläkelainsäädännön mukaan eläke maksetaan ulkomaille rajoituksetta jo nykyään, mutta Kiinan lainsäädännön mukaista eläkettä ei makseta ulkomaille ilman sosiaaliturvasopimusta. Sopimuksen mukaan eläkkeitä voitaisiin myöntää ja maksaa sopimuksen voimaantulopäivästä lukien.

Kiinaan maksettiin 2013 työeläkettä 12 henkilölle ja eläkkeiden yhteismäärä oli noin 150 000 euroa. Eläkkeensaajien lukumäärä ja eläkemeno riippuvat tulevaisuudessa työntekijöiden liikkuvuudesta.

Sopimuksen toimeenpanosta aiheutuu Eläketurvakeskukselle jonkin verran lisätyötä. Eläketurvakeskus toimii sosiaaliturvasopimuksen mukaisena yhteyselimenä sekä myöntää sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat todistukset Suomesta Kiinaan lähetetyille työntekijöille ja yrittäjille.

## **5 Asian valmistelu**

Suomi ehdotti Kiinalle sosiaaliturvasopimuksen tekemistä joulukuussa 2011. Ensimmäinen asiantuntijatapaaminen järjestettiin seuraavana kesänä ja varsinaiset neuvottelut aloitettiin heinäkuussa 2013 ja ne saatiin päätökseen kesällä 2014. Sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2014.

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Eläketurvakeskuksen kanssa.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

**1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön**

**1 artikla.** Artiklassa määrätään, mitä sopimuksessa tarkoitetaan muun muassa lainsäädännöllä, toimivaltaisella laitoksella, vakuutuskaudella ja etuudella. Tällaiset määritelmät, jotka välillisesti vaikuttavat aineellisen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, kuuluvat lainsäädännön alaan.

**2 artikla.** Artiklassa määrätään sopimuksen piiriin kuuluvasta lainsäädännöstä. Kiinan osalta sopimusta sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee työntekijöiden perusvanhuusvakuutusta ja työttömyysvakuutusta. Suomen osalta sopimusta sovelletaan työeläkejärjestelmän vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä koskevaan lainsäädäntöön sekä työttömyysvakuutusta koskevaan lainsäädäntöön, mutta vain siltä osin kuin kyse on työttömyysvakuutuksen alaisuuteen kuulumisesta ja maksujen maksamisesta.

Sopimusta sovelletaan myös lainsäädäntöön, jolla muutetaan, täydennetään tai korvataan sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa lainsäädäntöä.

**3 artikla.** Artiklassa määrätään, että sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet Suomen tai Kiinan lainsäädännön piiriin. Lisäksi sopimusta sovelletaan leskiin ja orpoihin, joilla on eläkeoikeus Suomen tai Kiinan lainsäädännön piiriin kuuluneen työntekijän tai yrittäjän jälkeen.

**4 artikla.** Artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden yhdenvertaisesta kohtelusta. Suomen lainsäädäntöä sovellettaessa sopimuksen piiriin kuuluvia henkilöitä on kohdeltava yhdenvertaisesti Suomen kansalaisten kanssa. Suomen työeläkelainsäädännössä ei ole kansalaisuuteen perustuvia säännöksiä eikä kansalaisuusrajoituksia myöskään ole työttömyysturvaa koskevassa lainsäädännössä.

**5 artikla.** Artiklassa määrätään etuuksien maastaviennistä. Sopimuksen tarkoittamat eläkkeet myönnetään ja maksetaan myös toi-

sen sopimusvaltion alueella oleskeleville tai asuville etuudensaajille. Eläke maksetaan myös silloin, kun henkilö asuu kolmannen valtion alueella. Sopimus siis takaa eläkkeiden maksamisen rajojen yli mahdollisista kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvistä rajoituksista huolimatta. Suomen työeläkejärjestelmän eläkkeet maksetaan eläkkeensaajalle hänen asuinpaikastaan riippumatta.

**6 artikla.** Artikla sisältää sovellettavaa lainsäädäntöä koskevan pääsäännön. Sen mukaan työntekijä tai yrittäjä, joka työskentelee sopimusvaltion alueella, kuuluu kyseisen työn osalta kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin. Henkilön työskentelyn perusteella eläke- ja työttömyysturva etuuksiin määräytyvät työskentelyvaltion lainsäädännön mukaisesti. Myös eläketurvaan ja työttömyysturvaan liittyvät velvoitteet, kuten vakuutusmaksut määräytyvät kyseisen lainsäädännön mukaan.

**7 artikla.** Artiklassa määrätään sovellettavasta lainsäädännöstä, kun kyse on toiseen sopimusvaltioon lähetetystä työntekijästä tai yrittäjästä. He voivat kuulua lähtövaltion lainsäädännön piiriin enintään 60 kuukauden ajan. Tätä 60 kuukauden lähettämisaikaa voidaan pidentää yksittäisten henkilöiden kohdalla toimivaltaisten viranomaisten tai toimivaltaisten laitosten välisellä sopimuksella. Artiklan määräykset poikkeavat työeläkkeistä ja työttömyysturvaa koskevasta lainsäädännöstä.

**8 artikla.** Artikla sisältää erityissäännöksiä eräistä henkilöryhmistä. Sopimusvaltion lipun alla kulkevalla merenkulkualuksella työskentelevään henkilöön sovelletaan kyseisen lippuvaltion lainsäädäntöä lukuun ottamatta tilanteita, joissa sopimuspuolen alueella asuva henkilö lähetetään työhön toisen sopimusvaltion lipun alla kulkevalle alukselle. Tällöin häneen sovelletaan asuinvaltion lainsäädäntöä.

Ilma-aluksen lentohenkilöstön jäseniin sovelletaan artiklan 2 kohdan määräyksen mukaan sen sopimusvaltion lainsäädäntöä, jossa on työnantajana toimivan yrityksen päätoimipaikka. Jos henkilö on työssä toisen sopi-

musvaltion alueella sijaitsevan sivuliikkeen palveluksessa, sovelletaan kuitenkin sen sopimusvaltion lainsäädäntöä, jossa sivuliike sijaitsee. Tämän artiklan määräykset poikkeavat työeläke- ja työttömyysvakuuttamista koskevista säännöksistä.

**9 artikla.** Artiklan mukaan diplomaattisten edustustojen ja konsuliedustustojen jäsenet sekä virkamiehet ja vastaava henkilöstö kuuluvat sen sopimusvaltion lainsäädännön alaisuuteen, jonka hallinnon palveluksessa he ovat. Lisäksi artiklassa määrätään, ettei sopimus vaikuta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen eikä konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen määräysten soveltamiseen.

**10 artikla.** Artiklassa määrätään, että toimivaltaiset viranomaiset tai toimivaltaiset laitokset voivat keskenään sopia 6—9 artiklojen määräyksistä poikkeamisesta tietyn henkilön tai henkilöryhmän osalta edellyttäen, että henkilöt kuuluvat jommankumman sopimusvaltion lainsäädännön alaisuuteen. Tämän määräyksen perusteella voidaan tehdä poikkeuksia työeläke- ja työttömyysvakuutukseen sovellettavasta lainsäädännöstä.

**11 artikla.** Artiklassa osoitetaan sopimusvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille valtuus tehdä toimeenpanosopimus sopimuksen soveltamiseksi ja laitosten välisen yhteistoinnin yksityiskohtien järjestämiseksi. Tämä määräys kuuluu lainsäädännön alaan. Toimivaltaiset viranomaiset myös sitoutuvat ilmoittamaan toisilleen kaikista sellaisista muutoksista lainsäädäntöönsä, jotka saattavat vaikuttaa sopimuksen soveltamiseen.

**12 artikla.** Määräys koskee tietojen vaihtoa ja keskinäistä avunantoa. Toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset antavat toisilleen apua oman lainsäädäntönsä sallimissa puitteissa sopimuksen toteuttamiseksi. Apu annetaan maksuttomasti.

**13 artikla.** Määräys koskee tietojen salassapitoa. Määräyksen mukaan toisesta sopimusvaltiosta välitettyjä tietoja saa käyttää yksinomaan sopimuksen soveltamiseen ja sen lainsäädännön soveltamiseen, jota sopimus koskee. Sopimusvaltion toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset soveltavat saamaansa tietoon kansallista yksityisyyden suojasta ja henkilötietojen salassapidosta annettua lainsäädäntöä.

**14 artikla.** Artiklan mukaan sopimusta sovellettaessa käytetään sopimusvaltioiden virallisia kieliä tai englantia. Artiklan 2 kohdassa määrätään myös hakemusten, ilmoitusten ja muutoksenhakukirjelmien jättämisestä. Tämän kohdan mukaan asiakirjoja, jotka on toimitettu sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, laitokselle tai yhteyselimelle sopimuksen soveltamista varten, ei saa hylätä sillä perusteella, että se on kirjoitettu toisen sopimusvaltion virallisella kielellä. Määräys poikkeaa kielilain (423/2003) säännöksistä ja Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) kielisäännöksistä ja sen vuoksi kuuluu lainsäädännön alaan. Lisäksi 2 kohdan määräys vaikuttaa esityksen käsittelyjärjestykseen.

**15 artikla.** Artiklassa määrätään, että sopimusvaltion lainsäädännön soveltamista varten toimitettavien todistusten ja muiden asiakirjojen vapautus tai alennus veroista, leimaveroista tai rekisteröinti- tai kirjausmaksuista ulotetaan koskemaan todistuksia ja vastaavia asiakirjoja, jotka on toimitettava toisen sopimusvaltion lainsäädännön soveltamiseksi. Tällaisista veroista ja maksuista säädetään lailla, joten määräys kuuluu lainsäädännön alaan. Artiklan mukaan asiakirjoja ja todistuksia ei tarvitse todistaa oikeaksi myöskään diplomaatti- tai konsuliviranomaisilla. Toimivaltaiset laitokset ja yhteyselimet myös hyväksyvät toistensa oikeaksi todistamat jäljennökset asiakirjoista ilman lisätodistamista.

**16 artikla.** Määräys koskee erimielisyyksien ratkaisemista. Artiklan tarkoittamalla tavalla erimielisyyksiä ratkaistaessa voi tulla Suomea sitovalla tavalla vahvistetuksi, miten tiettyä lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on tulkittava. Tällaisten määräysten katsotaan kuuluvan lainsäädännön alaan.

**17 artikla.** Artiklassa on siirtymäsäännös lähetettyjä työntekijöitä ja yrittäjiä varten. Sopimuksen voimaantuloajankohtana lähetettyinä työntekijöinä ja yrittäjinä toisessa sopimusvaltiossa työskentelevät voivat laskea 7 artiklassa tarkoitetun enintään viiden vuoden työskentelykauden alkavan sopimuksen voimaantulopäivänä.

**18 artikla.** Sopimusvaltiot sitoutuvat sopimuksen uudelleentarkasteluun. Se tapahtuu joko toisen pyynnöstä tai viimeistään

10 vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta. Tällöin on arvioitava, tulisiko sopimusta muuttaa parhaan mahdollisen sosiaaliturvan varmistamiseksi sopimusvaltioiden välillä liikkuneille kansalaisille.

**19—20 artikla.** Sopimuksen tavanomaiset loppumääräykset sisältyvät näihin artikloihin.

## **2 Lakiehdotuksen perustelut**

**1 §.** Lain ensimmäinen pykälä sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä on selvitetty yksityiskohtaisten perustelujen 1 kohdassa.

**2 §.** Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

## **3 Voimaantulo**

Sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin sopimusvaltiot ovat diplomaattiteitse kirjallisesti ilmoittaneet toisilleen tämän sopimuksen voimaantuloa varten vaadittavien lainsäädännöllisten menettelyjensä loppuunsaattamisesta. Esitykseen sisältyvä laki esitetään tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

## **4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys**

### **4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus**

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Sopimus sisältää lain-

säädännön alaan kuuluvia määräyksiä ja eduskunnan hyväksyminen on tältä osin tarpeellinen. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä on selostettu edellä yksityiskohtaisten perustelujen 1 kohdassa kunkin artiklan osalta erikseen.

### **4.2 Käsittelyjärjestys**

Sopimuksen 14 artiklassa määrätään viranomaisten käyttämistä kielistä. Määräys poikkeaa Ahvenanmaan itsehallintolain kielsäännöksistä. Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n 2 momentin mukaan itsehallintolain säännösten kanssa ristiriidassa oleva valtiosopimuksen määräys tulee maakunnassa voimaan vain, jos maakuntapäivät antaa hyväksymisensä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Jos määräys koskee vain sitä kieltä, jota maakunnan viranomaisten tulee käyttää yhteydenpidossa ulkomaalaisiin tai ulkomaisiin viranomaisiin, lakiehdotus käsitellään Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan eduskunnassa tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslain 95 §:n 2 momentin mukaan lakiehdotus kansainvälisen velvoitteen voimaansaattamisesta käsitellään tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

*että eduskunta hyväksyisi Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2014 Suomen tasavallan hallituksen ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välillä tehdyn sosiaaliturvasopimuksen.*

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus*

## **Laki**

### **sosiaaliturvasta Kiinan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

#### **1 §**

Sosiaaliturvasta Suomen tasavallan hallituksen ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välillä Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2014 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voi-

massa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

#### **2 §**

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

---

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2014

**Pääministeri**

**ALEXANDER STUBB**

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*

**SOPIMUS SOSIAALITURVASTA SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA KIIINAN KANSANTASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ****AGREEMENT ON SOCIAL SECURITY BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA**

Suomen tasavallan hallitus (jäljempänä Suomi tai sopimusvaltio) ja Kiinan kansantasavallan hallitus (jäljempänä Kiina tai sopimusvaltio),

The Government of the Republic of Finland (hereinafter referred to as Finland or the Contracting State) and the Government of the People's Republic of China (hereinafter referred to as China or the Contracting State),

jotka haluavat säännellä maittensa välisiä suhteita sosiaaliturvan alalla,

Being desirous of regulating their mutual relations in the field of social security,

ovat sopineet seuraavasta:

Have agreed as follows:

**I OSA****PART I****Yleiset määräykset****General provisions****1 artikla****Article 1****Määritelmät****Definitions**

1. Tässä sopimuksessa
- a) "lainsäädäntö" tarkoittaa, kun on kyse Suomesta: lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia sosiaalivakuutusjärjestelmiä (2 artiklan 1.a kohta);
- kun on kyse Kiinasta: lakeja sekä hallinnollisia, ministeriöiden ja paikallishallinnon sääntöjä ja määräyksiä ja muita säännöksiä, jotka koskevat tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia sosiaalivakuutusjärjestelmiä (2 artiklan 1.b kohta)
- b) "toimivaltainen viranomainen" tarkoittaa, kun on kyse Suomesta: sosiaali- ja terveysministeriötä;
- kun on kyse Kiinasta: työvoima- ja sosiaaliturvaministeriötä
- c) "toimivaltainen laitos" tarkoittaa, kun on kyse Suomesta: laitosta tai toimielintä, joka

1. For the purpose of this Agreement:
- (a) "legislation" means: as regards Finland, the laws and regulations concerning the social insurance schemes covered by the scope of this Agreement (item a of paragraph 1 of Article 2);
- as regards China, the laws, administrative, ministerial and local rules and regulations and other legal provisions concerning the social insurance schemes covered by the scope of this Agreement (item b of paragraph 1 of Article 2).
- (b) "Competent Authority" means: as regards Finland, the Ministry of Social Affairs and Health;
- as regards China, the Ministry of Human Resources and Social Security.
- (c) "competent institution" means: as regards Finland, the institution or body respon-

on vastuussa 2 artiklan 1.a kohdassa tarkoitettujen lainsäädännön ja järjestelmien toteuttamisesta;

kun on kyse Kiinasta: työvoima- ja sosiaaliturvaministeriön sosiaalivakuutushallintoa tai muita kyseisen ministeriön nimeämiä toimielimiä

d) "alue" tarkoittaa, kun on kyse Suomesta: Suomen aluetta;

kun on kyse Kiinasta: aluetta, jota Kiinan kansantasavallan sosiaalivakuutuslaki ja asi-aankuuluvat lait ja määräykset koskevat

e) "kansalainen" tarkoittaa, kun on kyse Suomesta: Suomen kansalaista kansalaisuuslain tarkoittamassa merkityksessä;

kun on kyse Kiinasta: henkilöä, jolla on Kiinan kansantasavallan kansalaisuus.

2. Käsitteillä, joita ei ole määritelty tässä artiklassa, on se merkitys, joka niille on annettu kyseisen sopimusvaltion sovellettavassa lainsäädännössä.

sible for the implementation of the legislation and the schemes specified in item a of paragraph 1 of Article 2;

as regards China, the Social Insurance Administration of the Ministry of Human Resources and Social Security or other bodies designated by the said Ministry.

(d) "territory" means: as regards Finland, the territory of Finland;

as regards China, the territory to which *the Social Insurance Law of the People's Republic of China* and relevant laws and regulations apply;

(e) "national" means: as regards Finland, a Finnish national within the meaning of the Nationality Act;

as regards China, any individual possessing the nationality of the People's Republic of China.

2. Any term not defined in this Article shall have the meaning assigned to it in the applicable legislation of the respective Contracting State.

## 2 artikla

### *Sopimuksen piiriin kuuluva lainsäädäntö*

1. Tätä sopimusta sovelletaan seuraavia sosiaalivakuutusjärjestelmiä koskevaan lainsäädäntöön:

a) Kun on kyse Suomesta:  
i) työeläkejärjestelmän mukaiset vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeet

ii) työttömyysvakuutus;

b) Kun on kyse Kiinasta:

i) työntekijöiden perusvanhuusvakuutus

ii) työttömyysvakuutus.

2. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun lainsäädäntöön eivät sisälly sopimusvaltion ja kolmannen valtion välillä mahdollisesti tehdyt valtiosopimukset tai muut kansainväliset sopimukset sosiaaliturvasta eikä niiden toimeenpanoa varten säädetty lainsäädäntö.

## Article 2

### *Scope of Legislation*

1. This Agreement shall apply to the legislation related to the following social insurance schemes:

(a) As regards Finland,  
(i) old-age, disability and survivors' pensions under the Earnings-Related Pension Scheme,

(ii) the Unemployment Insurance;

(b) As regards China,

(i) the Basic Old-Age Insurance for Employees,

(ii) the Unemployment Insurance.

2. Unless otherwise provided in this Agreement, the legislation referred to in paragraph 1 of this Article shall not include treaties or other international agreements on social security that may be concluded between one Contracting State and a third State, or legislation promulgated for their specific implementation.

## 3 artikla

*Sopimuksen piiriin kuuluvat henkilöt*

Jollei toisin ole määrätty, tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet 2 artiklassa mainitun lainsäädännön piiriin, sekä muihin henkilöihin, jotka johtavat oikeutensa tällaisista henkilöistä.

## Article 3

*Personal Scope*

Unless otherwise specified, this Agreement shall apply to all persons who are or have been subject to the legislations specified in Article 2 and other persons who derive rights from such persons.

## 4 artikla

*Yhdenvertainen kohtelu*

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, 3 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä on kyseisen sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa kohdeltava yhdenvertaisesti kyseisen sopimusvaltion kansalaisten kanssa.

## Article 4

*Equality of Treatment*

Unless otherwise provided in this Agreement, the persons specified in Article 3 shall receive equal treatment with nationals of that Contracting State in application of the legislation of that Contracting State.

## 5 artikla

*Etuuksien maksaminen ulkomaille*

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sopimusvaltio ei saa alentaa tai muuttaa sen lainsäädännön mukaisesti saavutettuja etuuksia ainoastaan sillä perusteella, että etuuden-saaja oleskelee tai asuu toisen sopimusvaltion tai kolmannen valtion alueella.

## Article 5

*Export of Benefits*

Unless otherwise specified in this Agreement, a Contracting State shall not reduce or modify benefits acquired under its legislation solely on the ground that the beneficiary stays or resides in the territory of the other Contracting State or a third State.

## II OSA

**Sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat määräykset**

## 6 artikla

*Yleiset määräykset*

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, työntekijä tai yrittäjä, joka työskentelee sopimus-valtion alueella, kuuluu kyseisen työn

## PART II

**Provisions concerning the applicable legislation**

## Article 6

*General Provisions*

Except as otherwise provided in this Agreement, an employed person or a self-employed person who works in the territory

osalta ainoastaan sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin.

of one Contracting State shall, with respect to that work, be subject only to the legislation of that Contracting State.

## 7 artikla

## Article 7

### *Lähetetyt työntekijät ja yrittäjät*

### *Detached Persons and Self-Employed Persons*

1. Jos työnantaja, jolla on toimipaikka sopimusvaltion alueella, lähettää alueella palveluksessaan työskentelevän henkilön kyseisen työn puitteissa työnantajan palvelukseen toisen sopimusvaltion alueelle, ainoastaan ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön soveltamista jatketaan työntekijään ikään kuin hän työskentelisi edelleen ensiksi mainitun sopimusvaltion alueella edellyttäen, että lähetettynä työntekijänä työskentelyn ei oleteta kestävän yli 60 kalenterikuukautta.

1. Where a person who is employed in the territory of one Contracting State by an employer with a place of business in that territory is sent by that employer to the territory of the other Contracting State in the context of that employment to perform services there for that employer, only the legislation of the first Contracting State shall continue to apply with regard to that employment as though the employee were still employed in the territory of the first Contracting State, provided that the period of such detachment is not expected to exceed sixty calendar months.

2. Jos sopimusvaltion lainsäädännön piiriin kuuluva ja tämän sopimusvaltion alueella yrittäjänä tavallisesti työskentelevä henkilö työskentelee tilapäisesti yrittäjänä toisen sopimusvaltion alueella, hän kuuluu ainoastaan ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön piiriin ikään kuin hän työskentelisi ensiksi mainitun sopimusvaltion alueella edellyttäen, että yrittäjätoiminnan toisen sopimusvaltion alueella ei oleteta kestävän yli 60 kalenterikuukautta.

2. Where a person who is covered under the legislation of one Contracting State and who ordinarily works as a self-employed person in the territory of that Contracting State works temporarily as a self-employed person in the territory of the other Contracting State, that person shall be subject only to the legislation of the first Contracting State as if that person were working in the territory of the first Contracting State, provided that the period of the self-employed activity in the territory of the other Contracting State is not expected to exceed sixty calendar months.

3. Jos tämän artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu työntekijänä tai yrittäjänä työskentely kestää kauemmin kuin 60 kalenterikuukautta, toimivaltaiset viranomaiset tai toimivaltaiset laitokset voivat sopia, että työntekijä tai yrittäjä pysyy ainoastaan ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön piirissä.

3. If the employment or self-employment referred to in paragraph 1 or 2 of this Article continues beyond sixty calendar months, the Competent Authorities or competent institutions may agree that the employee or the self-employed person remains subject only to the legislation of the first Contracting State.

## 8 artikla

*Merenkulkualuksella ja ilma-aluksella työskentelevät henkilöt*

1. Henkilö, joka työskentelee jomman kumman sopimusvaltion lipun alla kulkevalla merenkulkualuksella, kuuluu kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin. Jos kuitenkin henkilö, joka tavallisesti asuu sopimusvaltion alueella, lähetetään työhön toisen sopimusvaltion lipun alla kulkevalle merenkulkualukselle, ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädäntöä sovelletaan tähän henkilöön ikään kuin hän työskentelisi ensiksi mainitun sopimusvaltion alueella.

2. Henkilö, joka työskentelee ilma-aluksen lentohenkilöstön jäsenenä, kuuluu kyseisen työskentelyn osalta sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueella yrityksellä, jossa hän työskentelee, on päätoimipaikka. Jos yrityksellä kuitenkin on sivuliike toisen sopimusvaltion alueella, kyseisen sivuliikkeen palveluksessa oleva tällainen henkilö kuuluu sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueella sivuliike sijaitsee.

## 9 artikla

*Diplomaattisten edustustojen ja konsuliedustustojen jäsenet sekä virkamiehet*

1. Tämä sopimus ei vaikuta 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyn diplomaattisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen eikä 24 päivänä huhtikuuta 1963 tehdyn konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen määräyksiin.

2. Virkamiehet ja vastaava henkilöstö kuuluvat sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka hallinnossa he työskentelevät.

## Article 8

*Employees on Board Sea-going Vessels and Aircraft*

1. A person who is employed on board a sea-going vessel flying the flag of either Contracting State shall be subject to the legislation of that Contracting State. However, where a person who ordinarily resides in the territory of one Contracting State is sent by an employer in the same Contracting State to work on board a sea-going vessel flying the flag of the other Contracting State, the legislation of the first Contracting State shall apply to this person as though the person were employed in the territory of the first Contracting State.

2. A person who is employed as a member of flying personnel of an aircraft shall, in respect of that employment, be subject to the legislation of the Contracting State in the territory of which the enterprise by which he or she is employed has its head office. If, however, the enterprise has a representative office in the territory of the other Contracting State, such a person employed by that representative office shall be subject to the legislation of the Contracting State in the territory of which the representative office is located.

## Article 9

*Members of Diplomatic Missions, Consular Posts and Civil Servants*

1. This Agreement shall not affect the provisions of *the Vienna Convention on Diplomatic Relations* of April 18, 1961, or of *the Vienna Convention on Consular Relations* of April 24, 1963.

2. Civil servants and equivalent personnel are subject to the legislation of the Contracting State whose administration employs them.

## 10 artikla

*Poikkeukset*

Toimivaltaiset viranomaiset tai toimivaltaiset laitokset voivat sopia poikkeuksista 6—9 artiklan määräyksiin tiettyjen henkilöiden tai henkilöryhmien osalta edellyttäen, että kyseiset henkilöt kuuluvat sopimusvaltion lainsäädännön piiriin.

## III OSA

**Hallinnolliset ja muut määräykset**

## 11 artikla

*Toimeenpanoa koskevat järjestelyt*

1. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät toimeenpanosopimuksen, jossa määritellään tarpeelliset toimenpiteet ja nimetään yhteyselimet tämän sopimuksen toimeenpanemiseksi.

2. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat toisilleen kaikista sellaisista muutoksista ja lisäyksistä lainsäädäntönsä, jotka voivat vaikuttaa tämän sopimuksen toimeenpanoon.

## 12 artikla

*Tietojen vaihto ja keskinäinen avunanto*

Vastatessaan kirjalliseen pyyntöön sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai toimivaltaisten laitosten tulee antaa toisilleen oman lainsäädäntönsä sallimissa puitteissa tietoa ja keskinäistä apua tämän sopimuksen toteuttamiseksi. Apua tulee antaa maksutta.

## Article 10

*Exceptions*

The Competent Authorities or competent institutions may agree to grant an exception to Articles 6 to 9, with respect to particular persons or groups of persons provided that any affected person shall be subject to the legislation of one Contracting State.

## PART III

**Miscellaneous and administrative provisions**

## Article 11

*Implementing Arrangements*

1. The Competent Authorities of the Contracting States shall conclude an Administrative Arrangement that sets out the measures necessary and designates the liaison bodies for the implementation of this Agreement.

2. The Competent Authorities of the Contracting States shall inform each other of any amendments and additions to their legislation which may affect the implementation of this Agreement.

## Article 12

*Exchange of Information and Mutual Assistance*

Responding to the written request, the Competent Authorities or the competent institutions of the Contracting States shall provide each other, to the extent permitted by their respective legislation, with any information and mutual assistance for the implementation of this Agreement. The assistance shall be provided free of charge.

## 13 artikla

*Tietojen salassapito*

1. Yksilöä koskevia tietoja, joita sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen, toimivaltainen laitos tai yhteyselin välittää tämän sopimuksen mukaisesti toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toimivaltaiselle laitokselle tai yhteyselimelle, saa käyttää salassapitosäännösten mukaisesti ja yksinomaan tämän sopimuksen ja sen lainsäädännön, jota tämä sopimus koskee, soveltamiseen.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, jotka sopimusvaltio on vastaanottanut, säätelevät kyseisen sopimusvaltion kansalliset lait ja asetukset yksityisyyden suojasta ja henkilötietojen salassapidosta.

## Article 13

*Confidentiality of Information*

1. Information about an individual which is transmitted in accordance with this Agreement to the Competent Authority, competent institution or liaison body of one Contracting State by the Competent Authority, competent institution or liaison body of the other Contracting State shall be used confidentially and exclusively for purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

2. Information referred to in paragraph 1 of this Article received by a Contracting State shall be governed by the national laws and regulations of that Contracting State for the protection of privacy and confidentiality of personal data.

## 14 artikla

*Yhteydenpidon kieli*

1. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, toimivaltaiset laitokset ja yhteyselimet voivat tätä sopimusta soveltaessaan käyttää yhteydenpidossa toistensa kanssa virallisia kieliään tai englantia.

2. Sopimusvaltion toimivaltaiset viranomaiset, toimivaltaiset laitokset ja yhteyselimet eivät saa hylätä asiakirjoja ainoastaan sillä perusteella, että ne ovat toisen sopimusvaltion virallisella kielellä.

## Article 14

*Language of Communication*

1. In implementing this Agreement, the Competent Authorities, competent institutions and liaison bodies of the Contracting States may communicate with each other in their official languages or in English.

2. Documents shall not be rejected by the Competent Authorities, competent institutions and liaison bodies of one Contracting State solely because they are in an official language of the other Contracting State.

## 15 artikla

*Vapautus maksuista ja oikeaksi todistamisesta*

1. Jos todistukset tai muut asiakirjat, jotka sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti on esitettävä kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti,

## Article 15

*Exemption from Fees and Authentication*

1. The exemptions or reductions of taxes, of stamp duties or of registration or recording fees provided for by the legislation of one

dännön soveltamiseksi, on vapautettu veroista, leimaveroista tai rekisteröinti- tai kirjausmaksuista tai näitä on alennettu, tämä etu ulotetaan koskemaan myös todistuksia ja vastaavia asiakirjoja, jotka on toimitettava toisen sopimusvaltion lainsäädännön soveltamiseksi.

2. Diplomaatti- tai konsuliviranomaisten ei tarvitse todistaa oikeiksi tämän sopimuksen soveltamiseksi esitettäviä asiakirjoja ja todistuksia.

3. Sopimusvaltion toimivaltaiset laitokset tai yhteyselin hyväksyvät toisen sopimusvaltion toimivaltaisten laitosten tai yhteyselimen oikeaksi todistamat jäljennökset asiakirjoista oikeiksi jäljennöksiksi ilman lisätodistamista.

Contracting State in respect of certificates or other documents which must be produced for the application of the legislation of that Contracting State shall be extended to certificates and similar documents to be produced for the application of the legislation of the other Contracting State.

2. Documents and certificates which must be produced for the implementation of this Agreement shall be exempt from authentication by diplomatic or consular authorities.

3. Copies of documents which are certified as true and exact copies by the competent institutions or the liaison body of one Contracting State shall be accepted as true and exact copies by the competent institutions or the liaison body of the other Contracting State, without further certification.

#### 16 artikla

##### *Erimielisyyksien ratkaiseminen*

Tämän sopimuksen tulkinnassa tai soveltamisessa sopimusvaltioiden välillä syntyvät erimielisyydet ratkaistaan toimivaltaisten viranomaisten välisissä neuvotteluissa ja neuvonpidossa. Jos erimielisyyksiä ei saada sovittua, ne ratkaistaan diplomaattiteitse.

#### Article 16

##### *Settlement of Disputes*

Disputes between the Contracting States regarding interpretation or application of this Agreement shall be settled through negotiation and consultation between the Competent Authorities. If disputes are not resolved, they shall be settled through diplomatic channels.

#### IV OSA

##### **Siirtymä- ja loppumääräykset**

#### 17 artikla

##### *Lähtettäminen ennen sopimuksen voimaantuloa*

Kun tämän sopimuksen 7 artiklaa sovelletaan henkilöön, joka on työskennellyt sopimusvaltion alueella ennen tämän sopimuksen voimaantuloa, 7 artiklassa tarkoitettujen työskentelykausien tai yrittäjätoiminnan kausien katsotaan alkavan tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

#### PART IV

##### **Transitional and final provisions**

#### Article 17

##### *Detachment Prior to the Entry into Force of the Agreement*

In applying Article 7 of this Agreement, in the case of a person who has been working in the territory of a Contracting State prior to the entry into force of this Agreement, the periods of employment or self-employment referred to in Article 7, shall be considered to begin on the date of entry into force of this Agreement.

## 18 artikla

*Uudelleentarkastelu*

1. Sopimusvaltiot tarkistavat sopimusta toisen sopimusvaltion pyynnöstä.

2. Viimeistään 10 vuoden päästä tämän sopimuksen voimaantulosta sopimusvaltiot arvioivat yhdessä sitä, tulisiko sopimusta muuttaa parhaan mahdollisen sosiaaliturvan varmistamiseksi niille kummankin sopimusvaltion kansalaisille, jotka ovat tai ovat olleet kummankin sopimusvaltion sosiaaliturvan piirissä.

## 19 artikla

*Voimaantulo*

Molemmat sopimusvaltiot ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse kirjallisesti, että ne ovat loppuunsaattaneet tämän sopimuksen voimaantuloa varten vaadittavat valtionsa sisäiset lainsäädännölliset menettelyt. Sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin viimeinen ilmoitus on otettu vastaan.

## 20 artikla

*Kesto ja päättyminen*

Tämä sopimus tehdään olemaan voimassa toistaiseksi ja se on voimassa sitä kuukautta seuraavan kahdennentoista kuukauden viimeiseen päivään, jolloin jompikumpi sopimusvaltio ilmoittaa kirjallisesti sen irtisanomisesta toiselle sopimusvaltiolle.

Edellä olevan vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

## Article 18

*Review*

1. This Agreement shall be subject to review by the Contracting States at the request of one Contracting State.

2. No later than 10 years after this Agreement has entered into force, the Contracting States shall jointly review, if the Agreement should be amended to ensure the fullest possible security coverage for nationals of both Contracting States, who are or have been covered by the social security systems in both Contracting States.

## Article 19

*Entry into Force*

Both Contracting States shall notify each other, through diplomatic channels, in writing that they have completed the internal legal procedures necessary for the entry into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the date of receipt of the last notification.

## Article 20

*Period of Duration and Termination*

This Agreement shall be concluded for an indefinite period of time and remain in force and effect until the last day of the twelfth month after the date upon which written notice of its termination is given by either Contracting State to the other Contracting State.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Tehty Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2014 kahtena kappaleena suomen, kiinan ja englannin kielellä, joiden kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset. Jos tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, käytetään englanninkielistä tekstiä.

Done in duplicate at Helsinki on September 22, 2014, in Finnish, Chinese and English languages, each text being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

FOR THE GOVERNMENT OF  
THE REPUBLIC OF FINLAND

Laura Rätty

Laura Rätty

Kiinan kansantasavallan hallituksen puolesta

FOR THE GOVERNMENT OF  
THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Hu Xiaoyi

Hu Xiaoyi